

Prof. dr hab. David Malcolm
Instytut Anglistyki i Amerykańskiej
Uniwersytet Gdański

Recenzja dorobku naukowego oraz osiągnięć dydaktycznych i organizacyjnych dr hab.

Ilony Dobosiewicz

Osiągnięcia i dorobek naukowy

Osiągnięcia akademickie i naukowe Dr hab. Ilony Dobosiewicz są imponujące. Jej praca magisterska oraz badania doktoranckie, o charakterze międzynarodowym, podjęte zostały na Uniwersytecie Wrocławskim i Stanowym Uniwersytecie Illinois w Normal, w stanie Illinois USA. Otrzymała tytuł magistra na Uniwersytecie Wrocławskim. Podjęła się studiów magisterskich i doktoranckich w Stanowym Uniwersytecie Illinois i otrzymała tytuł doktorski z tejże uczelni. Otrzymała habilitację z Uniwersytetu Opolskiego. W obradach nad recenzją habilitacji Dr. Dobosiewicz wzięli udział znakomici polscy uczeni. Praca magisterska i studia doktoranckie umożliwiły jej rozwinięcie akademickich zainteresowań literaturą kobiecą (często niekanoniczną) oraz XIX-wieczną prozą realistyczną, w szczególności dziełami George Eliot. Później te zainteresowanie nakierowały ją na twórczość Amy Levy, wciąż, mało znanej angielskiej pisarki, żydowskiego pochodzenia. Opublikowała przełomową analizę twórczości Levy w swojej, wysokiej jakości, pracy *Borderland: Jewishness and Gender in the Works of Amy Levy* (2016).

Ta monografia w sposób oryginalny i pouczający podchodzi do biografii oraz społecznych i intelektualnych kontekstów twórczości Levy. Dobosiewicz skutecznie łączy badania nad późno-wiktoriańskim podejściu do Żydów i kobiet, z wnikliwymi dyskusjami na

temat innowacyjnego i złożonego traktowania tych tematów przez Levy. *Borderland* jest podparty gruntownym i inteligentnym odczytaniem źródeł, wierszy, prozy i esejów Levy. Praca Dr hab. Dobosiewicz nad Levy łączy metody tradycyjne („close reading”) oraz bardziej współczesne podejście, które skupia się na liminalności i społecznej konstrukcji rzeczywistości. *Borderland* to znakomite studium ważnej postaci w istotnym nurcie literatury angielskiej. Zarówno sama Amy Levy jak i anglo-żydowska literatura często są marginalizowane lub, w rzeczy samej, pomijane podczas dyskusji o XIX i XX-wiecznej literaturze angielskiej. Jednak, należy przyznać, że są niezwykle ważne. Rola Levy, jako poprzedniczka tak znakomitych anglo-żydowskich pisarek jak Elaine Feinstein wskazuje na jej znaczenie dla twórczości anglo-żydowskiej, a także samej literatury angielskiej. Dorobek Dr Dobosiewicz w tej dziedzinie ma duże znaczenie. *Borderland* to bardzo dobra i ważna książka.

Oprócz książki *Borderland*, dr hab. Ilona Dobosiewicz ma w swoim dorobku inne prace naukowe istotnej wartości, publikowane w wybitnych czasopismach i zbiorach, w Polsce i za granicą. Po otrzymaniu habilitacji w 2004 roku, opublikowała 7 artykułów w czasopismach w Polsce, Francji i Portugalii. Dodatkowo, ma na swoim koncie 24 rozdziały w naukowych zbiorach, opublikowanych w Polsce (Opole, Katowice, Warsaw, Kraków, itd.), Wielkiej Brytanii i Niemczech. Chciałbym zwrócić szczególną uwagę na pewien oryginalny i fascynujący rozdział dotyczący odbioru George Eliot w Polsce. Rozdział ten pojawił się w tomie poświęconym George Eliot z serii pod redakcją Elinor Shaffer, o tytule *The Reception of British and Irish Authors in Europe*, opublikowanej przez Bloomsbury Academic w Londynie. Dorobek naukowy Dr hab. Dobosiewicz jest zarówno spójny jak i przedsiębiorczy. Głównie zajmuje się XIX-wiecznymi pisarkami, między innymi Elizabeth Gaskell, Charlotte Brontë i George Eliot, a także mniej znanymi pisarkami takimi jak Eliza Linn Linton, Mary Braddon i Margaret Oliphant. Jednak, kluczowym elementem kręgu zainteresowań Dr Dobosiewicz jest twórczość Amy Levy.

Owszem, pisze też o mężczyznach-pisarzach, istotnych dla epoki takich jak John Ruskin czy Anthony Trollope, przyglądając im się, najczęściej, z nietypowej i ciekawej perspektywy. Odnosi się także do istotnych spraw społecznych, związanych z prostytutką w czasach wiktoriańskich, wiktoriańską konstrukcją męskości i kobiecości, a także, w nie mniejszym stopniu, do „conduct manuals”. Jest to godny podziwu szeroki, a jednak skoncentrowany i spójny zbiór osiągnięć.

Dr hab. Dobosiewicz aktywnie pełni funkcję redaktora, współpracując z kolegami z Opolu, nad serią zbirów naukowych, wydanych na miejscu, między rokiem 2006 a 2011. Jest recenzentką i członkiem zespołu redaktorskiego trzech istotnych polskich czasopism. Dodatkowo była związana z trzema narodowymi projektami badawczymi zlokalizowanymi w Opolu oraz z międzynarodowym projektem badawczym w Londynie.

Od czasu habilitacji, Dr hab. Dobosiewicz wystąpiła z referatami na ponad 20 krajowych i międzynarodowych konferencjach, wliczając konferencje w Londynie, Lizbonie i Edynburgu. Niektóre z tych referatów wskazują na wyraźny rozwój naukowych zainteresowań, na przykład w stronę twórczości Roberta Louisa Stevensona, albo nowych wiktoriańskich tematów społecznych (choćby lekiem przez starością). Bezspornie można stwierdzić, że jest naukowcem o stale rozwijającym się, lecz wciąż spójnym repertuarze.

Dr hab. Dobosiewicz odegrała także ważną i stosowną rolę w pobudzaniu i rozwijaniu pracy naukowej młodszych kolegów. Z sukcesem nadzorowała trzy rozprawy doktorskie w Opolu (a przewód w sprawie kolejnego doktoranckiego kandydata został już rozpoczęty). Dodatkowo była recenzentką rozpraw doktorskich na uniwersytetach w Opolu, Poznaniu, Warszawie, Łodzi i na Śląsku. Jest to wyraźny dowód na wysoki wzgląd jakim darzy ją społeczność akademicka w Polsce. Dodam jeszcze, że była recenzentką w trzech postępowaniach habilitacyjnych, w Katowicach, Łodzi i Warszawie.

Wszystko powyżej wskazuje na to, że Dr hab. Ilona Dobosiewicz jest aktywnym, przedsiębiorczym i oryginalnym naukowcem, której praca jest doceniana w świecie akademickim w Polsce i za granicą.

Osiągnięcia i dorobek dydaktyczny oraz popularyzatorski

Dr hab. Ilona Dobosiewicz jest niezwykle aktywnym i odnoszącym sukcesy wykładowcą. Lista wykładów, które przeprowadziła, w dziedzinie kobiet pisarek i literatury XIX wieku, a także prowadzone przez nią seminaria dotyczące kultury i literatury XIX wieku oraz związku między płcią a literaturą są imponujące. Ponadto, pozostała aktywna w programach naukowych dla uczniów szkoły średniej na terenie Opola. Jej osiągnięcia w tej dziedzinie zostały docenione w formie kilku oficjalnych odznaczeń.

Wszystkie te dokonania, ponownie, wskazują na godny podziwu dorobek w wyżej wymienionej dziedzinie.

Działalność organizacyjna

Dr hab. Ilona Dobosiewicz długo była zaangażowana w sprawy administracyjne i organizacyjne w jej rodzimej uczelni. Pozwolę sobie wymienić, według mojej opinii, kilka najważniejszych. Przed habilitacją pełniła funkcję Kierownika Zakładu Literatury Angielskiej w Instytucie Filologii Angielskiej. Była Zastępcą Dyrektora IFA od 2002 do 2005 roku. Po uzyskaniu habilitacji, przez dwie kadencje, pełniła rolę Prodziekana ds. kształcenia i studenckich Wydziału Filologicznego. Przez te 8 lat, była silnie zaangażowana w istotne i wartościowe działania administracyjne i organizacyjne. Po roku 2012 związana była z rozwojem nowych

kierunków na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Opolskiego. Od 2016 roku była odpowiedzialna za Filologiczne Studia Doktoranckie anglistycznych w Opolu. Są to solidne i godne uwagi osiągnięcia.

Biorąc pod uwagę jej dorobek naukowy i osiągnięcia dydaktyczne oraz organizacyjne mogę stwierdzić bez wahania, że Pani dr hab. Iłona Dobosiewicz zasługuje w pełni i bez wątpienia na nadanie jej tytułu profesora nauk humanistycznych.

David Malcolm
22 lipca 2018 r.